

Titlu proiect: **Deschidem școala noastră pentru toți copiii!**

Proiect nr. **2018-EY-PICR-R2-0001**

B3. RESPECTUL FAȚĂ DE CEILALȚI ÎNCEPE DE LA RESPECTUL DE SINE

Prejudecățile formate de mass-media

Obiective principale

- sensul și utilizarea conceptelor: stereotip, prejudecată, discriminare – definiții, diferențe între noțiuni, relația dintre ele; efectele lor în relațiile sociale, modalități de a le contracara în comportamentul nostru;
- cunoașterea legislației referitoare la mass media și publicitate;
- luarea atitudinii contra discriminării și a prejudecăților;
- abilitatea de a extrage cele mai importante fapte și informații pentru a putea fi transmise/raportate;
- abilitatea de a aduce argumente în favoarea unei declarații;
- abilitatea de a distinge prejudecățile de faptele reale;
- dialog despre materiale mass media pe tema discriminării;
- oferirea unor modele care să înlocuiască stereotipurile și să schimbe prejudecățile.

Resurse și materiale necesare: pixuri/creioane, două cutii necesare în scenetă, o foaie, textul scenetei *Ațiunea Ghiocel – Emoție la Școala X din Iași*.

Descrierea activității

Modul de desfășurare: interacțiune față în față. Activitatea poate fi adaptată și în mediul on-line.

Etapele premergătoare:

1. Enunțarea temei și a modalității de abordare prin jocul de rol.
2. Este inițiat jocul de rol și lansată către elevi invitația de participare pentru interpretarea personajelor din scenetă.
3. Actorilor le este dat spre citire textul și acordate îndrumări scenice; se poate face și o repetiție, înainte de reprezentarea scenică în fața colegilor care au rămas în bănci.
4. Este improvizată o recuzită minimală.

Sceneta și modul de desfășurare

Pregătiri

Din elevii clasei se formează două subgrupe. Spectatorii și actorii. Sunt distribuite rolurile de către expert.

Momentul 1

Situația analizată: subgrupa actorilor trebuie să joace o scenetă bazată pe o situație în care cineva instigă la discriminare, dar într-un mod nu foarte clar. Această situație fictivă se petrece într-o școală și implică elevi cu stiluri de viață diferite.

Personaje:

Doamna Țipăruș, Director

Mihai, elevul din clasa a VII-a F, banca I, bun la învățătură, responsabil al clasei în mai multe rânduri, nu-i vede cu ochi buni pe frații Lungu, înscriși în școală în acest an școlar.

Luana, colega de bancă a lui Mihai

Tanti Ghiocel, femeia de serviciu

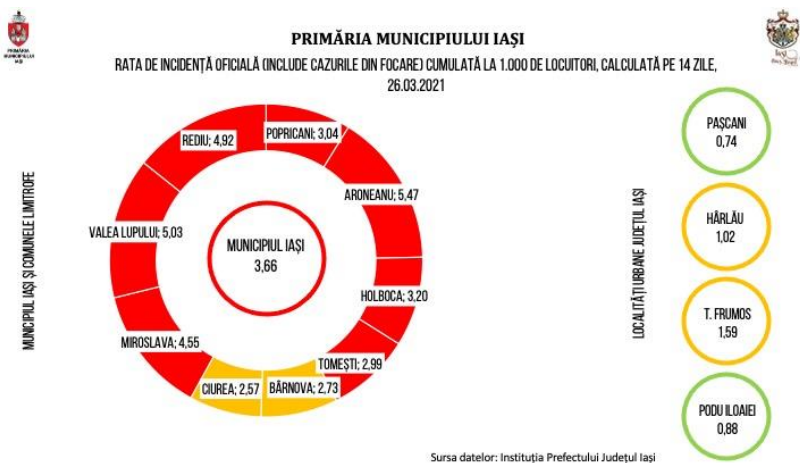
Frații Luca și George Lungu, doi elevi încercați de viață, cu o situație aparte, dar cu un comportament pozitiv.

Locul – o școală din Iași

Timpul – în contextul pandemiei, odată cu modificarea și completarea de către autorități, la finalul lunii martie 2021, a măsurilor pentru prevenirea răspândirii și controlul infecțiilor generate de virusul SARS-CoV-2, valabile pe perioada stării de alertă.

Acțiunea Ghiocel Emoție la Școala X din Iași

Cu o rată oficială de incidență de 3.66/1000 de locuitori raportată în data de 26 martie 2021, municipiul Iași a fost una dintre localitățile vizate de impunerea noilor măsuri de limitare a contaminării cu SARS-CoV-2 aprobate de Guvern, intrate în vigoare în data de 28 martie 2021.

Noile restricții au fost urmate de proteste.

În știrea postată de publicația HotNews.ro în data de 29 martie 2021, se relatează că „peste 100 de persoane s-au adunat și la Iași, în fața Prefecturii, pentru a-și manifesta nemulțumirea față de ultimele măsuri impuse de guvernanți pentru a limita creșterea infectărilor cu noul coronavirus.”

În capitală și în mai multe localități din țară au avut loc manifestații similare în intervalul 28-30 martie 2021.

O școală din Iași, în data de 29 martie 2021.

Directoarea școlii intră în toate clasele și anunță elevii și profesorii că, în cazul în care au primit mai multe măști de protecție decât necesarul asigurat zilnic de școală, să raporteze la direcțiune.

Ultima clasă informată de directoare a fost a VII-a F.

Directoarea Țipăruș: Bună ziua! Copii, aș vrea să fac un anunț important: în cazul în care v-au fost înmânate mai multe măști decât necesarul asigurat zilnic de școală, vă rog să raportați la direcțiune.

Mihai, din banca întâi: Doamna directoare, i-am văzut pe frații Lungu, nou-veniții din satul Crucea (*și făcu o grimasă*), dotați la dublu. Bănuiesc că au primit de-acasă. Au mereu soluții suplimentare pentru dezinfectat, de la părinți, bănuiesc. Sau cine știe, poate ai lor au participat la proteste, aseară, și i-au pus să facă o răsturnare de situație și pe aici, prin școală, să confiște măștile: „Proteste continuă. Azi, în școală. Jos măștile!”. Nu m-ar mira să scrie asta în ziarele de azi. Ce să faci cu **d-ăștia**, care ar trebui să stea doar on-line, pe acasă, pe la ei?

Colega de bancă a lui Mihai izbucni în râs, dar se grăbi să se scuze.

Luana, colega de bancă: Scuze, doamna directoare, tocmai am reușit să-mi amintesc ultima replică din *O scrisoare pierdută*... trebuie să discutăm la genul epic azi, la română.

Directoarea Țipăruș (*ignorând comportarea Luanei*): Mihai, te rog să fii explicit.

Mihai: Nu știu, doamna, întrebați-i pe ei. Sunt băieți finiți. Se pricep mai bine la explicații ca mine.

Doamna directoare Țipăruș dădu să spună ceva, dar tăcu și se mulțumi să-l privească lung și dojenitor pe Mihai. Ieși. Unde să fie măștile de protecție?

Întrebări pentru elevi

Ce i-ați spune unui prieten, dacă ați vrea să-i povestiți despre acest incident la care ați asistat. Ce v-a fost clar, ce v-a fost neclar? Intervenția lui Mihai a ajutat în vreun fel la rezolvarea situației prezentate de doamna directoare?

Momentul 2

• Faptele reale, ce s-a întâmplat de fapt?

29 martie 2021, ora 7:00, dimineața

Conținutul dintr-o cutie cu măști de protecție și dintr-o cutie cu alte produse de igienă sanitară (substanțe dezinfectante pentru mâini) nu poate fi găsit de tanti Ghiocel, femeia de serviciu, în sala de depozitare aflată în gestiunea ei.

Drept urmare, doamna Ghiocel îi raportează doamnei directoare Țipăruș, o femeie foarte protocolară, lipsa produselor:

Tanti Ghiocel: Doamna directoare, suntem descoperite, taman acum înainte de vacanța buluciștilor (*așa le spunea ea elevilor*). 1 cutie x 50 = 50 de măști. Am un gol în pleșc (*forma corectă a cuvântului este plex = rețea de fibre nervoase sau vasculare împletite între ele, în anumite puncte ale organismului. ♦ ~ solar = plex al sistemului simpatic, în partea superioară a abdomenului.*). D-asta mi-a apărut virusul în vis az' noapte. Se făcea că-mi atacă toate măselele. Și când ai vise cu măsele cariante, să știți că e de rău, foarte de rău.

Directoarea Țipăruș: Doamnă Ghiocel, eu știu că sala cu materiale și echipamente de protecție se păstrează încuiată. Numai dumneavoastră și eu avem cheia. Așa că ar fi bine să căutați cu mare atenție.

Tanti Ghiocel: Da, o țin încuiată, dar azi-dimineață, am avut și eu o nevoie ca tot omul și am lăsat-o pentru câteva minute DES-CU-IA-TĂ. Of, de ce m-o fi lovit pe mine nenorocirea așa, de luni.

Directoarea Țipăruș: Să nu ne grăbim să tragem concluzii. Dumneavoastră căutați în continuare în sală și eu merg să fac o verificare în clase.

• Rezolvarea situației.

La pauza mare, chiar Luca și George Lungu au făcut întâmplător o descoperire importantă, într-o clasă, de lângă sala în care erau ținute echipamentele. Dimineața, sala era liberă, iar tanti Ghiocel profita să-și mai pună în ordine lucrurile sau... în acest caz să uite ceva: cele 50 de măști și celelalte produse de igienă. O fi intervenit nevoia de care vorbea. Cei doi frați au raportat imediat la direcțiune.

Totuși, până să fie făcută o actualizare a comunicărilor din partea administrației școlii, Mihai a continuat să-și spună prin toată școala versiunea personală despre evenimentul zilei, amplificând de fiecare dată. I se destăinuie și lui Nehu, reporterul școlii, și uite ce a ieșit în ediția de luni a ziarului școlii.

Proteste la Școala X din Iași

Grupului de oameni ieșiți duminică în stradă, să protesteze împotriva noilor măsuri de protecție impuse de autorități, în contextul pandemiei de COVID, li s-a alăturat un duet pus pe fapte revoluționare și la noi în școală.

Miloasă din fire, doamna Ghiocel a cedat un număr vital de măști din necesarul zilnic asigurat de școală pentru elevii săi. Scopul nu a fost autoprotecția autorilor, care au apelat la bunăvoința inimoasei doamne, ci sustragerea echipamentelor de protecție și punerea într-o situație de risc a populației școlare din unitatea noastră de învățământ.

S-a aflat mai târziu că Luca și George Lungu, cei doi frați originari din comuna Crucea, locuită în majoritate de romi, sub pretextul că sunt hipersensibili, au operat în secret din dorința de a distruge măștile de protecție.

Așteptăm măsuri severe din partea direcțiunii.

N.S.

Directoarea citi mâhnită articolul din ziarul școlii. Dacă n-ar fi știut îndeaproape situația fraților Lungu, băieții ar fi fost în mare bucluc. Ar fi putut chiar ea, cine știe, să acționeze nedrept, în grabă, discriminatoriu. Regreta că nu a anticipat, și nu a făcut mai devreme comunicarea despre rezolvarea situației.

Băieții într-adevăr se născuseră în satul Crucea, un sat în care domnește sărăcia, dar părinții au găsit de muncă în Spania. Inițial lăsați în grija bunicilor, în sat, George și Luca au locuit o perioadă în Spania, cu părinții, și au învățat acolo. Le mergea bine, dar pandemia i-a forțat pe părinți să revină în țară și

s-au stabilit la Iași. Începând din acest an școlar, copiii sunt înscriși la școala pe care o conduce, dar ca nou-veniți au devenit rapid ținta unor răutăți gratuite din partea copiilor. Aveau și o imunitate scăzută din cauza unor afecțiuni și părinții le mai dăteau o mască în plus, pe care să o pună peste cea asigurată de școală. Nu erau rromi.

Venise timpul să facă ordine și să pună punct unor comportamente discriminatorii, bazate pe stereotipuri și prejudecăți.

Deznodământ

30 martie 2021

Doamna directoare Țipăruș intră din nou în fiecare clasă și informă elevii și profesorii că situația privind măștile de protecție s-a rezolvat și menționează contribuția fraților Lungu la rezolvarea situației. Toți elevii școlii vor primi ediția de mâine a ziarului școlii, ultima din acest an școlar. Ediția de ieri a ziarului a fost retrasă din cauza discursului de ură și discriminare din articolul Proteste la Școala X din Iași. Dacă vreun exemplar a ajuns la cineva, acesta trebuie să îl predea de îndată. Reporterului i se va suspenda temporar dreptul de a publica până la finalul Săptămânii Școala Altfel când toți elevii sunt obligați să participe la un minicurs despre mass-media și despre etica jurnalistică.

Momentul 3

Expertul inițiază discuții referitoare la articolul *Proteste la Școala X din Iași*

De ce este retrasă de directoare ediția din 29 martie a publicației școlare?

Reporterul a uitat să relateze ceva semnificativ? Subiectul a fost relatat cu acuratețe?

Ce așteptai să fie prezentat în știre – doar o relatare sau și comentarii și opinii ale reporterilor?

Reporterul face clară distincția dintre relatarea și comentariul evenimentului /știrilor? Cât vă puteți încrede în știrile prezentate de mass-media (TV, internet, radio, ziare)?

Ce aspect discriminatoriu apare în relatarea făcută? Ce crezi că a cauzat prejudecata?

Cum putem face distincția între prejudecăți și faptele reale?

Ce putem învăța din această activitate? Cum putem transfera ceva ce am învățat în viața reală?

La final, cu ajutorul expertului, elevii încearcă să refacă relatarea.

Concluzii

Sunt explicate concepte precum: stereotip, prejudecată, discriminare. Se dialoghează pe tema discursului de ură și discriminare în mass-media, pe baza unei secvențe din materialul video disponibil la <https://www.youtube.com/watch?v=afh6dzGyACU>, și a legislației care reglementează activitatea mass-media.

La final se punctează cum putem înlătura stereotipul și prejudecata, cu ajutorul unor modele de viață prezentate în mass-media, care pot echilibra lucrurile și schimba percepția.